

БІОХІМІЧНА РОЛЬ В ОРГАНІЗМІ ТВАРИН ТА КЛІНІКО-ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛАКТАТДЕГІДРОГЕНАЗИ

Шеремет Н. М.

Науковий керівник: Морозенко Д. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

enderdragon1607@gmail.com

Вступ. Лактатдегідрогеназа (ЛДГ або L-лактат: NAD-оксидоредуктаза (LDH) 1.1.1.27) – фермент, який бере участь в реакціях гліколізу. Ферменти (лат. *fermentum* – закваска, бродіння) — біологічні каталізатори білкової природи, які синтезуються в клітинах живих організмів, прискорюють і координують біохімічні реакції, що регулюють обмін речовин. Гліколіз або шлях Ембдена – Меєргофа – Парнаса (від дав.-гр. $\gamma\lambda\upsilon\kappa\acute{o}\varsigma$ – солодкий та $\lambda\acute{\upsilon}\sigma\eta\varsigma$ – розщеплення) – ланцюг із десяти реакцій, внаслідок яких глюкоза $C_6H_{12}O_6$ перетворюється на піруват з утворенням АТФ (аденозинтрифосфату) та НАДН (відновленого нікотинамідадениндинуклеотиду). АТФ – органічна сполука, що переносить енергію для багатьох процесів, таких як скорочення м'язів, передача нервових імпульсів та відтворення клітин. АТФ є головним донором енергії, яка використовується безпосередньо, а не є формою запасання енергії. Піруват – сіль пірвіноградної кислоти, є основним продуктом гліколізу. Лактат (молочна кислота) – це речовина, що утворюється в організмі в ході обміну глюкози в м'язах, мозку та еритроцитах (червоних кров'яних тільцях). Лактатдегідрогеназа каталізує перетворення пірвату у лактат, при цьому утворюється кофермент нікотин-амідаденин-ди-нуклеотид (НАД). У метаболізмі НАД задіяний в окислювально-відновних реакціях для перенесення електронів з однієї реакції до іншої. При достатньому надходженні кисню піруват метаболізується в мітохондріях до води і вуглекислоти. Молочна кислота (лактат) є продуктом анаеробного метаболізму глюкози (гліколізу) і утворюється з пірвату (пірвіноградна кислота) під дією лактатдегідрогенази.

Мета дослідження. Проаналізувати біологічну роль в організмі тварин та клініко-діагностичну значущість ферменту лактатдегідрогенази.

Матеріали та методи. Було проаналізовано сучасні літературні джерела з питань клініко-діагностичного значення лактатдегідрогенази.

Результати дослідження. Основна кількість лактату надходить у кров зі скелетних м'язів, мозку і еритроцитів. Накопичення лактату зменшує рН крові, знижує концентрацію бікарбонату, призводячи тим самим до метаболічного ацидозу (підвищення кислотності крові, шлункового соку та тканин організму внаслідок зміни кислотно-лужної рівноваги). Біохімічний аналіз крові на лактатдегідрогеназу є неспецифічним – оскільки зміна її вмісту в крові може говорити про патології в абсолютно будь-якому органі, а також про низку природних, непатологічних процесів (наприклад, про активну роботу м'язів), і визначити завдяки цьому аналізу, що саме порушено, не уявляється можливим.

ЛДГ – фермент, представлений п'ятьма ізоферментами (ЛДГ₁ – ЛДГ₅), референтні інтервали за деякими літературними даними для дорослих собак становить 23–164 Од., дорослих кішок – 55–155 Од., для дорослих коней – 100–400 Од. У молодняку в період росту активність ЛДГ збільшується у 2–3 рази. Підвищення рівня ЛДГ в крові спостерігається за пошкодження тканини міокарда, лейкозі, некротичних процесах, пухлинах, гепатиті,

панкреатиті, нефриті, м'язовій дистрофії, пошкодженні скелетної мускулатури, гемолітичній анемії, недостатності кровообігу. Зниження ЛДГ діагностичного значення не має.

Висновки. Таким чином, ЛДГ є досить значущим ферментом в метаболізмі у тварин, проте з діагностичної точки зору загальна активність його не є специфічною.

ПІРИДОКСИН ЯК АНТИДОТ ПРИ ОТРУЄННІ СОБАК ІЗОНІАЗИДОМ

Шеремет Н. М.

Науковий керівник: Морозенко Д. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
enderdragon1607@gmail.com

Вступ. Ізоніазид (тубазид) – лікарський засіб, що використовуються при лікуванні туберкульозу людини. Таблетки не мають запаху та гіркою присмаку, тому приманки, з підмішаною отрутою, легко поїдаються собаками. Організм собак не може ефективно засвоїти велику кількість ізоніазиду через відсутність необхідних ферментів. При попаданні ізоніазиду в організм собаки різко знижується рівень піридоксину, необхідний стабільної роботи нервової системи. Це призводить до неврологічних порушень, пригніченню дихального центру та смерті собаки. Смертельною концентрацією ліків від туберкульозу є від 50 мг на 1 кг ваги тварини. Стандартна пігулка містить 300 мг. Тобто, для отруєння собаки вагою 6 кг достатньо однієї таблетки ізоніазиду.

Мета дослідження. Проаналізувати дію піридоксину на метаболізм як антидоту при отруєнні собак ізоніазидом.

Матеріали та методи. Було проаналізовано сучасні літературні джерела з питань токсичної дії ізоніазиду на організм собак.

Результати дослідження. У токсичних дозах ізоніазид конкурує з піридоксальфосфатом за глутаматдекарбоксилазу. Це призводить до пригнічення синтезу γ -аміномасляної кислоти – гальмівного медіатора центральної нервової системи. В результаті можуть розвиватися судоми, і в м'язах посилюється утворення лактату. Оскільки ізоніазид інгібує перетворення лактату в піруват, може виникати лактацидоз, що не піддається лікуванню. Ізоніазид швидко всмоктується, переважно у тонкій кишці. Його сироваткова концентрація досягає максимуму через 1–2 години після прийому. Об'єм розподілу ізоніазиду становить близько 0,6 л/кг; препарат майже не зв'язується із білками.

Клінічні прояви отруєння починають з'являтися через 20 – 30 хвилин після поїдання отрути: слинотеча, блювання, пронос, порушення серцевого ритму (аритмія, почастищення чи уповільнення серцевих скорочень); атаксія, "п'яна хода" (порушення координації рухів); тремор (посмикування) кінцівок, або всього тіла; утруднене дихання (собака вдихає та не може вдихнути); судоми, кома. Єдиний спосіб нейтралізувати дію отрути на нервову систему та організм у цілому це виклик блювання, промивання шлунку та введення антидоту. Прямим антидотом до ізоніазиду є піридоксин (вітамін В₆). Додатково до антидоту проводити симптоматичну терапію. Якщо собака у свідомість, немає судом – необхідно викликати блювоту чи промити шлунок. Найпростіше викликати блювоту – змусити собаку випити суміш води та перекису водню, у пропорції один до одного. Суміш насильно вливається собаці